

מדינת ישראל
משרד החינוך

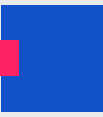
מערכת שידורים לאומית

שיעור עברית לכיתה ו'

נושא השיעור: זיהוי קשרים

בטקסטים
עם המורה: חנה אבוחצירא

נא הצטיידו במחברת עברית וקלמר

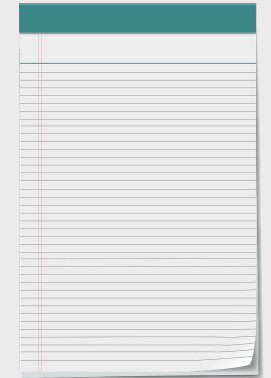

מה נלמד היום?

- נתחיל בניסיון לפתור יחד חידה מעניינת
- נצא למסע בזמן בעקבות שיר ונזהה קשרים בין טקסטים
- נתנסה בזיהוי קשרים בין טקסטים שונים
- נסכם את השיעור במחשבות ובתובנות
- נתרגל באופן עצמאי את אשר למדנו

מה להביא לשיעור?

01:00

נעים להכיר

באוירה של אחרי
פורים,
אני כילדה מחופשת
לליצנית

00:30

מתחילים בכיף

לפניכם כתב חידה.

קראו אותו בעיון ונסו להגיע לפתרון אפשרי בדקות הקרובות:

כשמגיעים הפרפרים

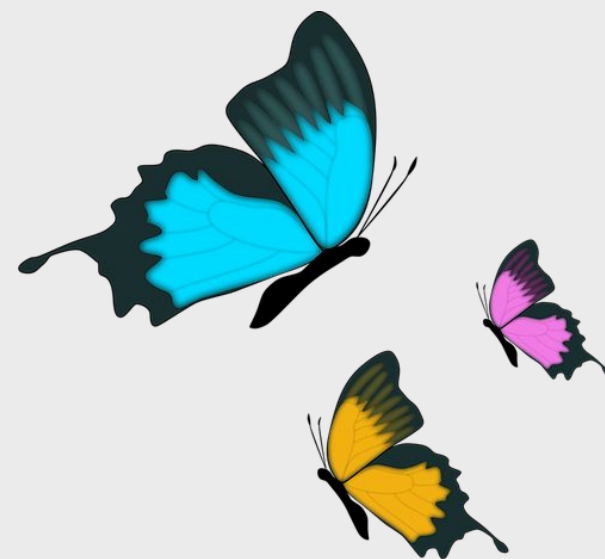
אני מתחיל להתנקות

עד שייראו הפירורים

שבעה ימים יש

לחכות

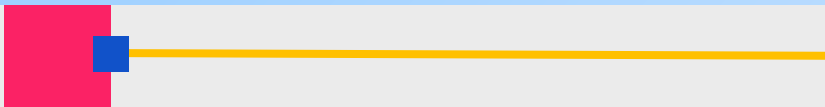
מי אני?

חג הפסח

מהם הנימוקים לכך? מה הקשר בין החידה לבין חג הפסח

וְהָיָה הַיּוֹם הַזֶּה לָכֶם לְזִכְרוֹן, וְחֲגִתֶּם אֹתוֹ חַג לַיהוָה: "
לְדֹרֹתֵיכֶם, חֻקַּת עוֹלָם תִּחְגְּלוּ. שִׁבְעַת יָמִים, מִצּוֹת תֹּאכְלוּ.
אֲךָ בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן, תִּשְׁבִּיתוּ שָׂאֵר מִבְּתֵיכֶם... שִׁבְעַת יָמִים
"שָׂאֵר, לֹא יִמָּצָא בְּבֵתֵיכֶם
(שמות, י"ב, י"ד – י"ט)

קיים קשר בין החידה לבין הטקסט המקראי המתאר את הציווי על חג הפסח.
גם החידה וגם הטקסט המקראי מזכירים לנו ידע שקיים בעולמנו על חג הפסח.
מהו

בַּלִּילָה הַזֶּה

| רחל שפיר

"בַּלִּילָה הַזֶּה" - אָמַר הָעֶבֶד לְאִשָּׁה -
"צָקִי מִיָּמַי לְקִמַּח וְלוֹשִׁי הָעֶסָה.
שׁוֹרְפִי בִּתְנוּרָה, אֶל תְּשִׁימִי שְׂמֹרִים.
הַלִּילָה הַזֶּה הוּא לַיִל-שְׂמֹרִים!"
תִּמְהָה הָאִשָּׁה - וְהָאֵב לָהּ הִגִּיד:
"לֹא עוֹד אֶעֱבֹד בְּלִבָּנִים וּבְטִיט.
שִׁימִי בַּצִּרוֹר אֶת כָּל הַחֲפָצִים.
הַלִּילָה הַזֶּה אֲנַחֲנוּ יוֹצְאִים!"
סָח לָהּ הָאֵב, וְהִילָךְ שָׁמַע:
"אֵינֶנִּי עוֹד עֶבֶד, וְאֵת - לֹא אֶמָּה!"
אָכְלוּ פֶת דָּקָה וְלָקְחוּ הַמְּקִלּוֹת -
אָבָא אָמַר שְׂאֲסוֹר לְחִפּוֹת.
הָיָה אָז אָבִיב, וְרִיחוֹת שֶׁל גִּיסוֹן
מִלְאוּ הָאֵוִיר בְּבִשָּׁם שֶׁל גֶּן.
יָרַח עָגֹל הָאֵיר בְּשָׁמַיִם.
בַּלִּילָה הַזֶּה יָצְאוּ מִמִּצְרַיִם.

נזכר בידע קיים

מאפייני השיר

שורות	חלוקה
קצרות	לבתיים

משלב לשוני	חריזה
ספרותי	

בַּלִּילָה הַזֶּה
| רחל שפיר

"בַּלִּילָה הַזֶּה" - אָמַר הָעֶבֶד לְאִשָּׁה -
"צָקִי מִיָּם לְקֶמַח וְלוֹשֵׁי הָעֶסָה.
שֶׁרָפִי בְּתֵנוּר, אֶל תְּשִׁימִי שְׁמֹרִים.
הַלִּילָה הַזֶּה הוּא לַיִל-שְׁמֹרִים!"

תִּמְקֶהה הָאִשָּׁה - וְהָאֵב לָהּ הַגִּיד:
"לֹא עוֹד אֶעֱבֹד בְּלִבָּנִים וּבְטִיט.
שִׁימִי בְּצִרוֹר אֶת כָּל הַחֲפָצִים.
הַלִּילָה הַזֶּה אֲנַחֲנוּ יוֹצְאִים!"

סָח לָהּ הָאֵב, וְהִילֵד שְׁמַע:
"אֵינֶנִּי עוֹד עֶבֶד, וְאֶת - לֹא אֶמָּה!"
אָכְלוּ פֶת דָּקָה וְלָקְחוּ הַמִּקְלוֹת -
אָבָא אָמַר שְׁאִסוּר לְחִפּוֹת.

הָיָה אִזְּ אָבִיב, וְרִיחוֹת שֶׁל גִּיסוֹן
מִלְאוּ הָאֵוִיר בְּבִשָּׁם שֶׁל גֶּן.
יָרַח עָגֹל הָאֵיר בְּשָׁמִים.
בַּלִּילָה הַזֶּה יֵצְאוּ מִמִּצְרַיִם.

כל כותב זקוק להשראה

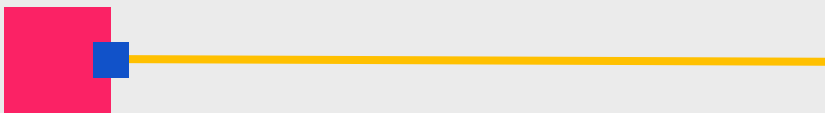
ההשראה מעניקה לנו רעיונות
חומר למחשבה, היא מניעה אותנו
לפעולה.

מה הייתה ההשראה של
המשוררת במהלך כתיבת
השיר?

בְּאִילָה הַזֶּה
| רמל שפיר

"בְּלִילָה הַזֶּה" - אָמַר הָעֶבֶד לָאִשָּׁה -
"צָקִי מִיָּם לְקִמַּח וְלוֹשִׁי הָעֶסָה.
שָׂרְפִי בְּתִנּוּר, אֵל תְּשִׁימִי שְׂמֹרִים.
הַלִּילָה הַזֶּה הוּא לַיִל-שְׂמֹרִים!"
תִּמְקֶה הָאִשָּׁה - וְהָאֵב לָהּ הִגִּיד:
"לֹא עוֹד אֶעֱבֹד בְּלִבָּנִים וּבְטִיט.
שִׁימִי בְּצִרּוֹר אֶת כָּל הַחִפְצִים.
הַלִּילָה הַזֶּה אֲנַחֲנִי יוֹצְאִים!"
סָח לָהּ הָאֵב, וְהִילָךְ שָׁמַע:
"אֵינֶנִּי עוֹד עֹבֵד, וְאֶת - לֹא אָמְהָ!"
אָכְלוּ פֶת דָּקָה וְלָקְחוּ הַמְקָלוֹת -
אָבָא אָמַר שְׂאֲסוֹר לְחִכּוֹת.
הָיָה אַז אָבִיב, וְרִיחוֹת שֶׁל נִיסָן
מָלְאוּ הָאוֹר בְּבֶשֶׁם שֶׁל גֶּן.
יָרַח עָגַל הָאֵיר בְּשָׂמִים.
בְּלִילָה הַזֶּה יֵצְאוּ מִמְצָרִים.

ניתן להניח, שהטקסט המקראי
המתאר את סיפור יצירת מצרים
היה להשראה עבור המשוררת
כאשר כתבה את השיר "בלילה
הזה".

דרכים לזיהוי קשרים

ננסה לזהות קשרים בין השיר לבין פסוקים מתוך ספר שמות הקשורים לסיפור יציאת מצרים.

איך מזהים קשרים?

נוכל לחפש מילים דומות המופיעות בשני הטקסטים
נוכל לאתר מילים שמזכירות רעיונות המתוארים בשני
הטקסטים

תרגול

דוגמ

א

פסוק

משפט מתוך השיר

לא אעבוד עוד בלבנים"

"ובטיט

וע"

"ה לכו עבדו ותבן לא-ינתן לכם ותכן לבנים תתנות

"מילה זהה: לבנים"

הנחיות לתרגיל

1. לפניכם 7 משפטים שונים מתוך השיר המדובר ופסוקים מספר "שמות".
2. בחרו בפסוק / פסוקים המתאימים ביותר עבור כל משפט ורשמו את האות המסמנת אותו במחברת (לדוגמה: אם אתם חושבים שהפסוק הנכון הוא הראשון- כתבו במחברת-א').
3. כתבו במחברת את המילים שעזרו לכם לזהות את הקשר בין המשפט הלקוח מתוך השיר, לבין הפסוק המתאים לו.

01:00

מתרגלים זיהוי קשרים בין טקסטים

1. "בלילה הזה" - אמר העבד לאשה

- א. "הלילה הזה ליהוה, שמרים לכל-בני ישראל לדורתם
...ב. "וישא העם את-בצקו, טרם יחמץ; משארתם צרות בשמלתם, על-שכמם
ג. "ועתה לכו עבדו ותבן לא-ינתן לכם ותכן לבנים תיתנו."

2. "הלילה הזה הוא ליל שימורים!"

א.

- "...הלילה הזה ליהוה, שמרים לכל-בני ישראל לדורתם
...שכמם ב. "וישא העם את-בצקו, טרם יחמץ; משארתם צרות בשמלתם, על-
ג. "ועתה לכו עבדו ותבן לא-ינתן לכם ותכן לבנים תיתנו."

01:00

מתרגלים - זיהוי קשרים בין טקסטים

3. "לא עוד אעבוד בלבנים ובטיט"

"א. "וְעַתָּה לָכוּ עֲבֹדוּ וְתֵבֶן לֹא יִנָּתֵן לָכֶם וְתִכֶּן לַבָּנִים תִּתְּנוּ.

"ב. "הַיּוֹם, אַתֶּם יֹצְאִים, בְּחֹדֶשׁ, הָאָבִיב

"ג. "וְכֹכָה, תֹּאכְלוּ אֹתוֹ מִתְּנִיכֶם חֲגָרִים, נַעֲלִיכֶם בְּרִגְלֵיכֶם וּמִקְלָכֶם בְּיָדְכֶם

4. בלילה הזה יצאו"

"מִמִּצְרַיִם אֲתָהּ הַבֹּצֵק אֲשֶׁר הוּצִיאוּ מִמִּצְרַיִם עֵגֶת מִצוֹת כִּי לֹא חֵמֶץ

ב. "וְיֵהִי,

מ

מֵאֲנִת, שְׁנֵה: וְיֵהִי, בַּעֲצֵם הַיּוֹם הַזֶּה, יֵצְאוּ כָל-עַבְדֹּת יְהוָה, מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם
ג. "הַלַּיְלָה הַזֶּה לַיהוָה, שְׁמֵרִים לְכָל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְדֹרֹתָם

01:00

מתרגלים - זיהוי קשרים בין טקסטים

5. "אכלו פת דקה ולקחו מקלות"

- "א. " וַיֹּאפּוּ אֶת-הַבֶּצֶק אֲשֶׁר הוּצִיאוּ מִמִּצְרַיִם עֵגֶת מִצּוֹת כִּי לֹא חֵמֵץ
- "ב. " וְכָכָה, תֹּאכְלוּ אֹתוֹ מִתְּנִיכֶם חֲגָרִים, נַעֲלִיכֶם בְּרִגְלֵיכֶם וּמִקְלָכֶם בְּיָדְכֶם
- "ג.. " וַיֵּשֶׂא הָעָם אֶת-בֶּצֶקוֹ, טָרֶם יִחְמֹץ; מִשְׁאָרְתָם צָרְרֹת בְּשִׁמְלֹתָם, עַל-שִׁכְמָם

6. היה אז אביב וריחות של"

"ניסן" וְעֵתָהּ לָכוּ עֲבָדוּ וְתָבֵן לֹא-יִנָּתֵן לָכֶם וְתִכֵּן לְבָנִים תִּתֶּנוּ

"ב. " הַיּוֹם, אַתֶּם יֹצְאִים, בְּחֹדֶשׁ, הָאָבִיב

ג. " וַיְהִי,

מ

וְאַרְבַּע מֵאוֹת, שָׁנָה; וַיְהִי, בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה, יֹצְאוּ כָּל-עַבְדֹּת יְהוָה, מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם

01:00

מתרגלים- זיהוי קשרים בין טקסטים

"צקי מים לקמח ולושי העסה" 7.

"א. "יאפו את-הבצק אשר הוציאו ממצרים עגת מצות כי לא חמץ

"...ב. "וישא העם את-בצקו, טרם יחמץ; משארתם צררת בשמלתם, על-נשכמם
"

"ג. "וככה, תאכלו אתו מתניכם חגרים, נעליכם ברגליכם ומקלכם בידכם

ועכשיו הפתרון

1. "בלילה הזה" - אמר העבד לאשה

- א. "הלילה הזה ליהוה, שמרים לכל-בני ישראל לדורתם"
- ב. "...וישא העם את-בצקו, טרם יחמץ; משארתם צרות בשמלתם, על-שכמם"
- ג. "ועתה לכו עבדו ותבן לא-ינתן לכם ותכן לבנים תתנו"

2. "הלילה הזה הוא ליל שימורים!"

- א.
- ב. "הלילה הזה ליהוה, שמרים לכל-בני ישראל לדורתם"
- ג. "ועתה לכו עבדו ותבן לא-ינתן לכם ותכן לבנים תתנו"

ועכשיו הפתרון

3. "לא עוד אעבוד בלבנים ובטיט"

א. "ועתה לכו עבדו ותבן לא -ינתן לכם ותכן לבנים תתנו."

ב. "היום, אתם יצאים, בחדש, האביב"

ג. "וככה, תאכלו אתו מתניכם חגרים, נעליכם ברגליכם ומקלכם בידכם"

4. בלילה הזה יצאו"

"ממצרים את-הבצק אשר הוציאו ממצרים עגת מצות כי לא חמץ"

ב. "ויהי,

מ

מאות, שנה; ויהי, בעצם היום הזה, יצאו כל-צבאות יהוה, מארץ מצרים;
ג. "הלילה הזה ליהוה, שמרים לכל-בני ישראל לדרתם"

ועשיו הפתרון

5. "אכלו פת דקה ולקחו מקלות"

- א. " וַיֹּאפּוּ אֶת-הַבֶּצֶק אֲשֶׁר הוּצִיאוּ מִמִּצְרַיִם עֵגֶת מִצּוֹת כִּי לֹא חֵמֵץ
- ב. " וְכָכָה, תֹּאכְלוּ אֹתוֹ מִתֵּינִיכֶם חֲגָרִים, נַעֲלִיכֶם בְּרִגְלֵיכֶם וּמִקְלָכֶם בְּיָדְכֶם
- ג. " וַיֵּשֶׂא הָעָם אֶת-בֶּצֶקוֹ, טָרֶם יִחְמָץ; מִשְׁאֲרֹתָם צָרְרוֹת בְּשִׁמְלֹתָם, עַל-שִׁכְמָם

6. היה אז אביב וריחות של"

"ניסן" וְעֵתָהּ לָכוּ עֲבָדוּ וְתָבֵן לֹא-יִנָּתֵן לָכֶם וְתִכֵּן לְבָנִים תִּתֶּנוּ

ב. " הַיּוֹם, אַתֶּם יֹצְאִים, בְּחֹדֶשׁ, הָאָבִיב

ג. " וַיְהִי,

מ

וְאַרְבַּע מֵאוֹת, שָׁנָה; וַיְהִי, בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה, יֹצְאוּ כָּל-צְבָאוֹת יְהוָה, מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם

"צקי מים לקמח ולושי העסה"

"א. "יאפו את-הבצק אשר הוציאו ממצרים עגת מצות כי לא חמץ

...ב. "וישא העם את-בצקו, טרם יחמץ; משארתם צררת בשמלתם, על-שכמם

"ג. "וככה, תאכלו אתו מתניכם חגרים, נעליכם ברגליכם ומקלכם בידכם

מסיימים ומסכמים

1. פתחנו את השיעור בחידה שפתרונה: חג הפסח

2. זיהינו את הקשר בין החידה לבין ידע קיים בעולמנו על חג

הפסח

3. למדנו את השיר "בלילה הזה" והבנו שההשראה לכתיבת

השיר הייתה הסיפור המקראי על יציאת מצרים

4. ראינו כי קיים קשר בין השיר לבין פסוקים מתוך המקרא

המתארים את סיפור יציאת מצרים

5. למדנו מה עלינו לעשות כדי לזהות קשרים בין טקסטים

ממשיכים לתרגל

**המשוררת יצאה למסע בעקבות סיפור יציאת
מצרים וחיברה שיר שמתאר סיפור אישי
צאו גם אתם למסע בעקבות יציאת מצרים וכתבו
שיר או סיפור המתבסס על אחד מן הפסוקים
הבאים המתוארים בספר שמות.**

מדינת ישראל
משרד החינוך

תודה שצפיתם בשידור

הופק עבור משרד החינוך ע"י מטח